

Az Egyesült Királyság új határ-és vámellenőrzési rendszere a brexitet követően

Összefoglaló tájékoztató exportban érintett agrár-élelmiszeripari vállalkozások részére

[Az új határ-és vámellenőrzési rendszer működési modellje](#) (TOM/BTOM) a brit kormány szándékai szerint részét képezi a „2025 Border Strategy” címet viselő, a UK határellenőrzését egy modern, digitalizált, technológiai és működtetési szempontból is világvezető rendszerként pozicionáló kormányzati tervnek, melyben célként jelölték meg a fennakadások elkerülését a határállomásokon, a tényleges, fizikai ellenőrzések minimálisra csökkentését a belépési pontokon és bevezetnék a "Megbízható kereskedő" (Trusted Trader) státuszt, hogy ezzel is tovább csökkentsék az ellenőrzések számát.

Az állat-és növényegészségügyi ellenőrzéseket is magában foglaló új rendszer (melynek bevezetését már ötször elhalasztották), az alábbi időpontokban és kapcsolódó követelményekkel lép életbe:

- ✓ **2024. január 31-től kötelező válik az egészségügyi export bizonyítványok megléte közepes kockázatú állati eredetű termékek, növények és növényi eredetű termékek, valamint magas kockázatú besorolás alá eső élelmiszerek és nem állati eredetű takarmányok esetében; új elem és változás - a korábbi tájékoztatásokhoz képest – az előjelentési kötelezettség megszűnése/kivezetése az EU-ból érkező alacsony kockázatú kategóriába tartozó növények és növényi termékek esetében. A szabályozás közepes vagy magas kockázatot képező terméknek tekinti a friss, hűtött vagy fagyasztott hústermékeket, az állati eredetű takarmányokat és halászati termékeket.**

2024. január 1-től a forgalmazási követelmények is változtak. Minden forgalomba hozott, csomagolt termék (borokat is beleértve) címkéjén kötelezően fel kell tüntetni a brit cég (importőr, élelmiszeripari vállalkozás – Food Business Operator) elérhetőségét.

- ✓ **2024 április végétől vezetik be a fizikai ellenőrzéseket a határállomásokon (BCP – Border Control Posts), melyek dokumentumokra és kockázati besorolás alapján a közepes kockázatú állati eredetű termékek, növények és növényi eredetű termékek, valamint magas kockázatú besorolás alá eső élelmiszerek és nem állati eredetű takarmányok szállítmányaira terjednek ki. A magas kockázatú besorolás alá eső növények és növényi termékek ellenőrzése szintén a BCP pontokra tevődik át (a jelenlegi célállomásokról).**
- ✓ **2024. október 31 – től életbe lép a biztonsági és védelmi nyilatkozatok követelményének érvényesítése.** A teljes export-import folyamatot könnyítő ún. "UK Single Trade Window" egyablakos ügyintézési rendszer elindítása várható (a különböző hatóságok rendszereibe feltöltött információk duplikálásának megszüntetése, a szállítmányokkal kapcsolatos információ-mennyiség csökkentése és az adatok egyszerűsítése). A „megbízható kereskedői” státuszra is ebben a rendszerben lehet majd jelentkezni. Ez utóbbinak a tesztelése jelenleg még zajlik.

A szállítmányok előjelentéséhez továbbra is az [IPAFFS](#) (Import of Products, Animals, Food and Feed System) rendszert kell használni az importőröknek, melyben már 30 nappal, de minimum a szállítmány határra történő érkezésétől visszszámított 1 munkanappal korábban kell az információkat rögzíteni.

Az egyes kockázati kategóriákat folyamatosan felülvizsgálják, de a brit szakminisztérium ígérete szerint 2024. április 30-ig a jelenlegi besorolásokon nem fognak változtatni, a későbbiekben pedig hat hónapos előzetes tájékoztatást adnak a tervezett módosításokról.

Háttéranyagok:

2023. április 28-án megjelent, az élő állatok, állati eredetű termékek és állati melléktermékek kockázati besorolására/osztályozására vonatkozó [útmutató](#), mely a szükséges ellenőrzési eljárási rendeket határozza meg élő állatok, állati eredetű termékek és takarmányok beléptetéséhez Angliába, Skóciába és Wales-be.

A 2023. június 14-én, majd július 20-án frissített anyag immár az egyes kockázati kategóriákhoz ígért részletes [vámtarifaszám-listát](#) is tartalmazza.

Legfrissebb anyagok (2024 januári, illetve február 7-i állapot) az alábbi linkeken érhetőek el:

<https://www.gov.uk/government/publications/risk-categories-for-animal-and-animal-product-imports-to-great-britain/target-operating-model-tom-risk-categories-for-animal-and-animal-product-imports-from-the-eu-to-great-britain>

<https://planthealthportal.defra.gov.uk/trade/imports/target-operating-model-tom/tom-risk-categorisations>

<https://www.gov.uk/trade-tariff>

London, 2024. február 13.

Magyar Enikő
mezőgazdasági és környezetügyi szakdiplomata